

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

GULISTON DAVLAT UNIVERSITETI

**TEXNIKUM BITIRUVCHILARINI OLIV
TA‘LIM MUASSASASI 61010300-SPORT
FAOLIYATI (VOLEYBOL) BAKALAVRIAT
TA‘LIM YO‘NALISHIGA YAKKA TARTIBDAGI
SUHBAT ORQALI QABUL QILISH UCHUN**

**BAHOLASH MEZONLARI
VA KIRISH SUHBATI SAVOLLARI**

Guliston – 2024 yil

Annotatsiya

Mazkur baholash mezonini O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 11-yanvardagi "Texnikumlarni muvaffaqiyatli tamomlagan bitiruvchilarni oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat ta'lim yo'nalishlariga suhbat asosida o'qishga qabul qilish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida" 17-son qaroriga asosan tayyorlandi.

Texnikumlarni muvaffaqiyatli tamomlagan bitiruvchilarni oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat ta'lim yo'nalishlariga suhbat asosida o'qishga qabul qilish uchun o'tkaziladigan suhbat jarayonlari uchun tuzilgan na'munaviy savollar mamlakatda o'z sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunish, bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivasiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish);

shaxsiy-kasbiy xususiyatlar (o'qishga qobiliyat, kasbiy vazifalarni hal qilishda amaliy faoliyat, intizomlilik, hamjihatlik, mas'uliyatlilik, qaror qabul qilishda mustaqillik darajasi, shaxsiy yutuqlar mavjudligi, shuningdek, o'z ustida ishlash va ijodkorlik qobiliyatlari), tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi kabi masalalar o'z aksini topgan.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim sohasini tubdan takomillashtirish davr talabiga aylangan. Ushbu talabdan kelib chiqqan holda, ta'lim sohasidagi munosabatlarni tartibga soluvchi qonunlar qabul qilinmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni 2020-yil 23-sentabr kuni qabul qilingan bo'lib, uning maqsadi ta'lim sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat. Mazkur Qonunga asosan ta'lim sohasidagi asosiy prinsiplar, ta'lim tizimi, turlari va shakllari aniq belgilab qo'yildi.

Prezidentimizning 2019-yil 6-sentabrdagi "Professional ta'lim tizimini yanada takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PF-5812-son Farmonini ijro etish maqsadida qaror bilan quyidagilar tasdiqlandi:

- Uzluksiz boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional ta'lim to'g'risidagi nizom;
- Boshlang'ich professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan kasb-hunar maktablarining namunaviy ustavi;
- O'rta professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan kollejlarning namunaviy ustavi;
- O'rta maxsus professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan texnikumlarning namunaviy ustavi.

Tizimida kollejlarda va texnikumlarda bo'lgan vazirliklar, idoralar va xo'jalik birlashmalariga tasdiqlangan namunaviy ustav asosida ularning ustavlarini ishlab chiqish hamda ularning faoliyatini ularga muvofiq yo'lga qo'yish topshirildi.

Quyidagilar professional ta'limning asosiy vazifalari hisoblanadi:

- ish beruvchilarning talab va takliflariga asosan kadrlarga bo'lgan real ehtiyojni inobatga olgan holda iqtisodiyot soha va tarmoqlari uchun zarur bo'lgan malakali mutaxassislarni tayyorlash hamda jamiyatning kasblar va mutaxassisliklarga bo'lgan talablarini qondirish;
- mehnat faoliyatida zamonaviy AKTni tatbiq qilish bo'yicha amaliy ko'nikmalarga ega bo'lgan kadrlarni tayyorlash;
- xorijiy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni rivojlantirish, zamonaviy innovasion o'quv loyihalarini birgalikda amalga oshirish uchun malakali xorijiy mutaxassislarni jalb etish;
- Xalqaro tasniflagich darajalari bilan uyg'unlashgan tabaqalashtirilgan ta'lim dasturlarini hamda o'qitishning kredit-modul tizimini bosqichma-bosqich joriy etish;

Xulosa o'rnida, ta'lim sohasidagi islohotlar ham bugungi kunda o'zining dolzarbligi hamda amaliy ahamiyati bilan boshqa sohalardagi islohotlardan aslo qolishmaydi. Chunki ushbu sohadagi islohotlarni yanada keng ko'lamda davom ettirish davr talabidir.

Hujjatlarni qabul qilish

1. Bitiruvchilarni oliy ta'lim muassasasining 2-bosqichidan o'qishga qabul qilish uchun har yili oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) buyrug'i bilan qabul komissiyasi tuziladi.

Oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) qabul komissiyasining raisi hisoblanadi.

2. Bitiruvchilar har yili 5-iyuldan 25-iyulga qadar O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy veb-sayti orqali onlayn ro'yxatdan o'tadilar.

3. Bitiruvchilar oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari bo'yicha ro'yxatdan o'tishida tizimga shaxsiy ma'lumotlarini kiritishi va quyidagi hujjatlarni yuklashi talab etiladi:

pasport yoki ID-karta nusxasi;

texnikumni bitirganlik to'g'risidagi hujjat va unga ilovaning nusxasi.

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan vazirlikning rasmiy veb-sayti orqali bitiruvchilarni ro'yxatdan o'tkazish jarayonlari muvofiqlashtirilib boriladi.

4. Onlayn ro'yxatdan o'tgan bitiruvchilarning tizimga yuklangan hujjatlari oliy ta'lim muassasalari qabul komissiyalari tomonidan har yili 5 avgustga qadar o'rganib chiqiladi va o'rganish natijalari bo'yicha abituriyentlarning shaxsiy kabineti orqali ularga xabar beriladi.

5. Bitiruvchilar tomonidan topshirilgan hujjatlarning qalbakiligi aniqlanganda, u suhbatdan (talabalikka qabul qilingandan keyin aniqlansa, talabalikdan) chetlashtiriladi hamda hujjatlari belgilangan tartibda huquqni muhofaza qiluvchi organlarga yuboriladi.

Suhbat jarayonini tashkil etish va o'tkazish

1. Oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) har yili 10-avgustga qadar o'z buyrug'i bilan har bir ta'lim yo'nalishi bo'yicha alohida Suhbat komissiyasini tuzadi.

Suhbat komissiyasi 9 nafardan kam bo'lmagan tarkibda tuziladi va uning tarkibiga kadrlarning asosiy ish beruvchilari bo'lgan tashkilotlar va oliy ta'lim muassasasi bo'ysunuvi bo'yicha vazirliklar va idoralarning mas'ul xodimlari, sohaga taalluqli texnikumning malakali o'qituvchisi hamda boshqa oliy ta'lim muassasasining tegishli soha bo'yicha professor-o'qituvchisi kiritiladi.

2. Texnikumlarni muvaffaqiyatli tamomlagan bitiruvchilarni oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilish bo'yicha suhbat jarayoni to'liq videokuzatuv ostida o'tkaziladi va jarayon ota-onalar, kuzatuvchilar uchun ajratilgan alohida kutish joyiga ovozli tarzda onlayn translyasiya qilib boriladi.

Suhbat jarayoni to'liq va sifatli videokuzatuv ostida o'tkazilishini va videoyozuvlarning kamida uch yil oliy ta'lim muassasasida saqlanishini ta'minlash mas'uliyati shaxsan oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) zimmasiga yuklatiladi.

3. Bitiruvchilarni oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilish bo'yicha o'tkaziladigan suhbat jarayoni har yili 10-avgustdan 25-avgustgacha, oliy ta'lim muassasasi tomonidan belgilangan muddatda, Suhbat komissiyasi tarkibining kamida uchdan ikki qismi ishtirok etgan taqdirda o'tkaziladi.

Suhbat o'tkazish muddatlari suhbat jarayonlari boshlanishidan kamida bir hafta oldin oliy ta'lim muassasasining rasmiy veb-saytida e'lon qilinadi.

Suhbat jarayoniga jamoatchilik vakillari ham xolis kuzatuvchi sifatida jalb etilishi mumkin.

4. Belgilangan muddatlarda suhbatga kelmagan bitiruvchilarga shu o'quv yili uchun qayta suhbat o'tkazilmaydi va ular oliy ta'lim muassasasi bakalavriat ta'lim yo'nalishining 2-bosqichidan o'qishga qabul qilinmaydi.

Bitiruvchi uzrli sabablarga ko'ra (kasalligi, xizmat safarida bo'lganligi yoki oila a'zolarining vafot etganligini tasdiqlovchi hujjatni taqdim etganda) suhbatda ishtirok eta olmaydigan bo'lsa yoki ishtirok etmasa, suhbat o'tkazilgan sanadan uch kundan kechikmay oliy ta'lim muassasasida tuzilgan qabul komissiyasiga murojaat etishi lozim. Mazkur toifadagi bitiruvchilar uchun suhbat jarayonlari to'liq yakunlanganidan so'ng bir hafta muddat ichida qo'shimcha suhbat o'tkaziladi.

5. Savollar oliy ta'lim muassasasi qabul komissiyasi tomonidan ishlab chiqilib, qabul komissiyasi raisi tomonidan tasdiqlanadi.

6. Suhbat jarayonida Suhbat komissiyasining har bir a'zosiga ushbu Nizomga 1-ilovaga muvofiq namunaviy shakldagi bitiruvchining suhbat natijalarini qayd etish varag'i (keyingi o'rinlarda - suhbat natijalarini qayd etish varag'i) beriladi.

Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan suhbat natijalarini qayd etish varag'iga har bir bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbat natijasiga ko'ra ball belgilab boriladi va imzolanadi.

Texnikum bitiruvchilarini oliy ta'lim muassasasi bakalavriat ta'lim yo'nalishiga suhbat asosida qabul qilish uchun BAHOLASH MEZONLARI

Suhbat jarayonida bitiruvchilarning har biriga

- 1) Mamlakatda o'z sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunish.
- 2) Bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivasiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish).
- 3) Shaxsiy-kasbiy xususiyatlar (o'qishga qobiliyat, kasbiy vazifalarni hal qilishda amaliy faoliyat, intizomlilik, hamjihatlik, mas'uliyatlilik, qaror qabul qilishda mustaqillik darajasi, shaxsiy yutuqlar mavjudligi, shuningdek, o'z ustida ishlash va ijodkorlik qobiliyatlari).
- 4) Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi bo'yicha jami to'rtta savol beriladi.

Har bir variantda 4 tadan savollari mavjud bo'lib, har bir to'g'ri javob uchun 25 ball beriladi. Savollar uchun eng yuqori ball – 100 ballni tashkil etadi. Suhbat natijalari quyidagi mezonlar bo'yicha to'plagan umumiy bali quyidagicha baholanadi.

T/r.	To'g'ri javob	Baho	Xususiy ball
1	4	A'lo	90-100
2	3	Yaxshi	78-89
3	2	Qoniqarli	67-78
4	1	Qoniqarsiz	0-66

25 balldan Har bir savol uchun	Berilgan javobiga qo'yiladigan talablar
20-25 ball	Agar suhbat davomida talabgor tomonidan har bir savolning mohiyati Qonunlar, president farmonlari, Hukumat qarorlaridan foydalanilgan va har bir savolga oid muammolarni har tomonlama tahlil qilgan holda ochib berilgan hamda javoblarni tushunarli tarzda bayon etgan va ilmiy ma'lumotlarni umumlashtira olish salohiyatini namoyon etgan bo'lsa. Berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob bergan. Savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilgan. Savolga javo berishda ijodiy yondoshilgan, javob mantiqiy yaxlitlikka erishilgan.
15-20 ball	Agar savolning mazmuni ochib berilgan, meyoriy-huquqiy hujjatlardan foydalanilgan, lekin savollarga oid muammolarni har tomonlama to'liq tahlil etilmasa. Berilgan javobga to'g'ri javob berilgan. Savolning mazmuni to'liq yoritilgan. Qisqacha xulosa bergan. Fikrlarni sodda bayon etgan.
10-15 ball	Agar savolga javob berilgan bo'lsa, biroq fikrlar bayonida tarqoqlik kuzatilsa, javoblar qonun hujjatlariga amaliyot tahliliga to'liq asoslanmagan bo'lsa, savollarga oid muammolarni har tomonlama to'liq tahlil etmagan bo'lsa. Berilgan savolga to'g'ri javob berilgan, lekin berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan. Misollar bilan asoslanmagan.
0-10	Agar talabgor tomonidan savolning mohiyati to'liq yoritib berilmasa, savolga tegishli qonunlar va amaliy materiallardan to'liq etarli darajada foydalanilmasa, hamda tahliliy xulosalar asoslanmagan bo'lsa. Berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilgan. Savol bo'yicha aniq tasavvurga ega emas.

Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha suhbat jarayoni yakunlangach Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan to'ldirilgan suhbat natijalarini qayd etish varaqlaridagi ballar hisoblab chiqiladi va shu asosida ushbu Nizomga 2- ilovaga muvofiq namunaviy shakldagi bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish varag'i (keyingi o'rinlarda - suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish varag'i) to'ldirilib, Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlanadi.

Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlangan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish varag'iga asosan Suhbat komissiyasining ishtirok etgan a'zolari tomonidan qo'yilgan ballarning o'rtachasi 67 ball va undan yuqori bo'lganda abituriyent suhbatdan o'tgan hisoblanadi.

Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha o'tkazilgan suhbat natijalariga ko'ra suhbatdan o'tganlar ro'yxati shu kunning o'zida abituriyentlarga o'qib eshittiriladi.

Oliy ta'lim muassasasida suhbatlar o'tkazilishi davrida belgilangan tartibda apellyasiya shikoyatlarini ko'rib chiqish uchun apellyasiya komissiyasi tashkil etiladi.

Apellyasiya shikoyatlari suhbat natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 soat ichida oliy ta'lim muassasasida to'g'ridan-to'g'ri yozma shaklda yoki Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy veb-sayti orqali onlayn shaklda qabul qilinadi va apellyasiya komissiyasi tomonidan murojaat qilganlarning sonidan kelib chiqqan holda bir kundan uch kungacha bo'lgan muddatda videoyozuv asosida ko'rib chiqiladi.

Suhbat natijalariga ko'ra talabalikka tavsiya etilganlar to'g'risidagi ma'lumotlar natijalar e'lon qilingan kundan boshlab uch kun muddatda oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) tomonidan bo'ysunuvi bo'yicha vazirlik, idoraga taqdim etiladi.

Suhbat komissiyasining suhbat natijalarini qayd etish hamda suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish varaqlari uch yil oliy ta'lim muassasasida saqlanadi.

Suhbat jarayonida beriladigan namunaviy savollar to'plami
61010300-SPORT FAOLIYATI (VOLEYBOL) BAKALAVRIAT
YO'NALISHI UCHUN KIRISH SUHBATI SAVOLLARI

I. Mamlakatda o'z sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunish.

1. O'zbekiston Respublikasida sport sohasida qanday islohotlar olib borilmoqda?
2. Mamlakatimizda sport sohasini rivojlantirish uchun qanday tadbirlar amalga oshirilmoqda?
3. Sport sohasida qanday innovatsion texnologiyalardan foydalanilmoqda?
4. Yurtimizda jismoniy tarbiya va sportni ommalashtirish ishlari qanday amalga oshirilmoqda?
5. Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari?
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining sport sohasidagi farmon va qarorlari.
7. Sirdaryo viloyatida sportning voleybol turini rivojlantirish bo'yicha qanday ishlar amalga oshirilmoqda?
8. O'zbekistonda voleybol sport turini rivojlanish tarixi.
9. O'zbekistonda sport sohasidagi muammolarni sanab bering?
10. Sirdaryo viloyatida sport sohasi bo'yicha qanday ishlar amalga oshirilmoqda?
11. O'zbekiston voleybol federatsiyasi haqida ma'lumot bering?
12. Mamlakatimizda voleybol sport turini aholi o'rtasida ommalashtirish bo'yicha qanday islohatlar amalga oshirilmoqda?
13. Respublikamizning chekka hududlarida voleybol sport turini aholi o'rtasida ommalashtirish bo'yicha qanday islohatlar amalga oshirilmoqda?
14. Milliy olimpiya qo'mitasi haqida ma'lumot bering.
15. Xalqaro olimpiya qo'mitasi ma'lumot bering.
16. O'zbekistonda voleybol sport turini yanada rivojlantirishda qanday islohatlar amalga oshirish lozim?
17. Voleybolni mustaqillikkacha va mustaqillikdan so'ng rivojlanish tarixiga oid ma'lumotlarni izohlab bering.
18. O'zbekistonda voleybolni bugungi ahvoli, uni «5 tashabbus», «Talabalar ligasi» va «Universiada» kabi ommaviy musobaqalardagi o'rni.
19. O'zbekistonda voleybol inshootlari va voleybolni yanada rivojlantirish imkoniyatlari.
20. O'zbekiston va Xalqaro voleybol Federatsiyalari haqida tushuncha?
21. Jismoniy sifatlarni tarbiyalay uslublari va vositalari haqida batafsil tushunchalar bering.

22. Jismoniy sifatlarning «ko'chishi» deganda nimalarni tushunasiz?
23. Jismoniy tayyorgarlikni boshqa tayyorgarlik turlari bilan bog'liqligi haqida qanday tushunchalarga egasiz?
24. Musobaqa o'tkazishga tayyorgarlik ko'rishda qanday ilmiy-o'lchov tadbirlari o'tkaziladi?
25. Musobaqa o'tkazishga tayyorgarlik ko'rishda qanday tashkiliy tadbirlar o'tkaziladi?
26. Musobaqa Nizomining maqsadi, mohiyati va mazmuni nimalardan iborat?
27. Musobaqani ochilish va yopilish marosimlari qanday, qaysi tartibda va nimaga asosan o'tkaziladi?
28. Musobaqa yakuni haqidagi hisobotning turlari va ularning mazmuni nimadan iborat?
29. Sport trenirovkasi terminologik va mantiqiy mohiyati nimalar bilan ifodalanadi?
30. Sport trenirovkasining maqsadi va vazifalarini tushuntirib bering.
31. Sport trenirovkasining uslublari, vositalari va prinsiplarini batafsil izohlab bering.
32. Sport trenirovkasining davriyligi va «sport formasi» haqida qanday tushunchalarga egasiz?
33. Tayyorlov, musobaqa va o'tish davrlarining maqsadi, mohiyati hamda mazmuni haqida qanday tushunchalarga egasiz?
34. Tayyorlov davrining qanday bosqichlari bor va ularning mazmuni nimalardan iborat?
35. Sport trenirovkasi jarayonida ish qobiliyati, uni tiklash va kuchaytirish masalalariga batafsil izoh bering.
36. Voleybol o'yinining birinchi qoidalari va ularni o'zgarish dinamikasiga tafsilot bering.
37. Psixologik tayyorgarlik tushunchasi nimani anglatadi?
38. Qanday psixologik sifatlari mavjud va ularning qisqacha mazmuni nimadan iborat?
39. Voleybolga xos qanday psixologik sifatlarni bilasiz va ularni qanday tarbiyalash mumkin?
40. Musobaqaoldi psixologik tayyorgarligi mohiyati va mazmuni nimalar bilan izohlanadi?
41. Salbiy psixologik holatlarni bartaraf etish qanday amalga oshiriladi?
42. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining sport sohasidagi farmon va qarorlari.
43. Sirdaryo viloyatida sportning voleybol turini rivojlantirish bo'yicha qanday ishlar amalga oshirilmoqda?
44. O'zbekistonda voleybol sport turini rivojlanish tarixi.
45. O'zbekistonda sport sohasidagi muammolarni sanab bering?
46. Sirdaryo viloyatida sport sohasi bo'yicha qanday ishlar amalga

oshirilmoqda?

47. O'zbekiston voleybol federatsiyasi haqida ma'lumot bering?

48. Mamlakatimizda voleybol sport turini aholi o'rtasida ommalashtirish bo'yicha qanday islohatlar amalga oshirilmoqda?

49. Respublikamizning chekka hududlarida voleybol sport turini aholi o'rtasida ommalashtirish bo'yicha qanday islohatlar amalga oshirilmoqda?

50. Milliy olimpiya qo'mitasi haqida ma'lumot bering.

II. Bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish)

1. Sport faolyati (voleybol) ta'lim yo'nalishini tanlashingizni sababi nimada?

2. Sport deganda nimanı tushinasiz?

3. Sport faolyati (voleybol) ta'lim yo'nalishini bakalavriat bosqichida davom ettirishdan maqsad nima?

4. Mamlakatimizda sport mutaxassislarini tayyorlashning qanday ahamiyati bor?

5. Sport faolyati (voleybol) mutaxassisi qanday bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak deb hisoblaysiz?

6. Sport faolyati (voleybol) mutaxassisi qanday fanlarni bilishi kerak.

7. Sport faolyati (voleybol) murabbiy o'rgatishda qanday usullardan foydalanadi?

8. Sport murabbiy kasbida ishlashning qanday mas'uliyatli tomonlari bor deb hisoblaysiz?

9. Texnikumda siz sport sohasiga oid qanday fanlarni o'zlashtirgansiz?

10. Oliy ma'lumotli sport faolyati (voleybol) ta'lim yo'nalishini tomomlagan talabani maqsadi nima?

11. Murabbiyning vazifalari nimalardan iborat?

12. Murabbiyning sifatlarini sanab bering?

13. Bu sohada qanday fanlarni o'zlashtirish muhim deb hisoblaysiz?

14. Siz murabbiy faoliyatingizni nimalardan boshlaysiz?

15. Hozirgi zamon sportidagi muammolar nimalardan iborat?

16. Siz bugungi kundagi sport sohasi muammolariga qanday ta'sirlar sabab bo'lmoqda deb o'ylaysiz?

17. Dars qanday rejalashtiriladi va o'tkaziladi?

18. Jismoniy tayyorgarlikning umumiy asoslari va mohiyati nimalar bilan ifodalanadi?

19. Jismoniy tayyorgarlik zamonaviy voleybolda qanday ahamiyatga ega?

20. Jismoniy sifatlar mohiyati va mazmuni nimalar bilan ifodalanadi?

21. Jismoniy sifatlarni tarbiyalay uslublari va vositalari haqida batafsil tushunchalar bering.

22. Jismoniy sifatlarning «ko‘chishi» deganda nimalarni tushunasiz?
23. Jismoniy tayyorgarlikni boshqa tayyorgarlik turlari bilan bog‘liqligi haqida qanday tushunchalarga egasiz?
24. Musobaqa o‘tkazishga tayyorgarlik ko‘rishda qanday ilmiy-o‘lchov tadbirlari o‘tkaziladi?
25. Musobaqa o‘tkazishga tayyorgarlik ko‘rishda qanday tashkiliy tadbirlar o‘tkaziladi?
26. Musobaqa Nizomining maqsadi, mohiyati va mazmuni nimalardan iborat?
27. Musobaqani ochilish va yopilish marosimlari qanday, qaysi tartibda va nimaga asosan o‘tkaziladi?
28. Musobaqa yakuni haqidagi hisobotning turlari va ularning mazmuni nimadan iborat?
29. Sport trenirovkasi terminologik va mantiqiy mohiyati nimalar bilan ifodalanadi?
30. Sport trenirovkasining maqsadi va vazifalarini tushuntirib bering.
31. Sport trenirovkasining uslublari, vositalari va prinsiplarini batafsil izohlab bering.
32. Sport trenirovkasining davriyligi va «sport formasi» haqida qanday tushunchalarga egasiz?
33. Tayyorlov, musobaqa va o‘tish davrlarining maqsadi, mohiyati hamda mazmuni haqida qanday tushunchalarga egasiz?
34. Tayyorlov davrining qanday bosqichlari bor va ularning mazmuni nimalardan iborat?
35. Sport trenirovkasi jarayonida ish qobiliyati, uni tiklash va kuchaytirish masalalariga batafsil izoh bering.
36. Voleybol o‘yining birinchi qoidalari va ularni o‘zgarish dinamikasiga tafsilot bering.
37. So‘nggi yillarda voleybol qoidalarida qanday o‘zgarishlar ro‘y berdi?
38. Qoidalarning o‘zgarishi o‘yin mazmuniga ta‘sir etdimi? Izohlab bering.
39. Zamonaviy voleybolga xos hujum zarbalarida qanday yangiliklar paydo bo‘ldi?
40. Hujumkorlik o‘zgarishi bilan himoya taktikasida qanday o‘zgarishlar ro‘y berdi? Misollar keltiring.
41. Qanday taktika bilan va qaysi zonalardan ijro etilgan zarbalar samaradorligi haqida tushunchalar bering.
42. O‘rgatish va takomillashtirishda voleybolni qaysi dolzarb masalalariga e‘tibor berish lozim?
43. «Texnika» haqida tushuncha, voleybolga xos o‘yin usullariga izoh bering.
44. To‘psiz va to‘p bilan ijro etiladigan harakatlar texnikasi mohiyatini ochib bering.
45. O‘yin texnikasi tasnifi. Hujum va himoya texnikasiga oid o‘yin usullariga

izoh bering.

46. Voleybolchiga xos holat va harakatlanishlar texnikasini gapirib bering.

47. Istalgan o'yin usulini (to'p kiritish, to'pni qabul qilish, uzatish, zarba berish, to'siq qo'yish) ijro etish texnikasiga tavsif bering.

48. O'yin usullari texnikasining ko'pqirraligi va o'zgaruvchanligi haqida tushuncha bering.

49. O'yin texnikasini jismoniy sifatlar bilan bog'liqligi.

50. «Taktika» haqida tushuncha. O'yin taktikasi tasnifi.

III. Shaxsiy-kasbiy xususiyatlar (o'qishga qobiliyat, kasbiy vazifalarni hal qilishda amaliy faoliyat, intizomlilik, hamjihatlik, mas'uliyatlilik, qaror qabul qilishda mustaqillik darajasi, shaxsiy yutuqlar mavjudligi, shuningdek, o'z ustida ishlash va ijodkorlik qobiliyatlari)

1. Jismoniy sifatlar mohiyati va mazmuni nimalar bilan ifodalanadi?

2. Voleybolchilar tayyorlash jarayonini boshqarishda qanday omillarga asoslanadi?

3. Jarayonni boshqarishda tayyorgarlikni nazorat qilish natijalari qanday ahamiyatga ega?

4. Jarayonni rejalashtirishda qanday omillar e'tiborga olinadi?

5. Rejalashtirish va boshqarish jarayonlarining bog'liqligi nimalardan iborat?

6. Tanlov tushunchasi nimani anglatadi?

7. Tanlovning qanday turlari mavjud va ularning mazmuni nimadan iborat?

8. Tanlovda qo'llaniladigan uslub va testlardan misol keltiring va ulardan qanday foydalaniladi?

9. Voleybolga qabul qilish tartibi qanday amalga oshiriladi?

10. Hujum va himoya taktikasi. Taktikaning vositalari. Taktik kombinatsiyalar.

11. Hujumda ijro etiladigan individual taktik harakatlar.

12. Himoyada ijro etiladigan individual taktik harakatlar.

13. Hujum va himoyada ijro etiladigan guruhli taktik harakatlar.

14. Hujum va himoyada qo'llaniladigan jamoali taktik harakatlar. Taktik reja haqida tushuncha.

15. O'yin taktikasini jismoniy sifatlar bilan bog'liqligi.

16. O'rgatish jarayonining mohiyati va qisqacha mazmuni nimalardan iborat?

17. Dastlabki o'rgatish jarayoni qanday ahamiyatga ega?

18. O'rgatish bosqichlari qanday nomlanadi, ushbu bosqichlarda qanday uslub va vositalardan foydalaniladi?

19. Turli yosh guruhlariga mansub voleybolchilar tayyorlashda qanday omillarga asoslaniladi?

20. Qanday yosh guruhlari mavjud, ularning tayyorgarlik dasturiga tavsif bering.

21. Turli yosh guruhlarida o'tkaziladigan mashg'ulotlar farqi nimalardan iborat?
22. Bir yosh guruhida ikkinchi yosh guruhiga ko'chirishda qanday omillarga asoslaniladi?
23. Turli yosh guruhlariga xos tayyorgarlik turlari bir-biriga mutanosib bo'lishi shartli, ushbu mutanosiblik mohiyati nimadan iborat?
24. Voleybolchilar texnik tayyorgarlikning asosiy maqsadi nimaga qaratiladi?
25. Texnik tayyorgarlik qanday bosqichlardan iborat?
26. Texnik tayyorgarlik uslublari va vositalari, ularning mohiyati nimalar bilan izohlanadi?
27. Texnik tayyorgarlikni tashkil qilishda qanday omillarga asoslaniladi?
28. Texnik tayyorgarlik qanday nazorat qilinadi va baholaniladi?
29. Voleybolchilar taktik tayyorgarlikning asosiy maqsadi nimaga qaratiladi?
30. Taktik tayyorgarlik qanday bosqichlardan iborat?
31. Taktik tayyorgarlik uslublari va vositalari, ularning mohiyati nimalar bilan izohlanadi?
32. Taktik tayyorgarlikni tashkil qilishda qanday omillarga asoslaniladi?
33. Taktik tayyorgarlik qanday nazorat qilinadi va baholaniladi?
34. Voleybolchilar jismoniy tayyorgarligining asosiy maqsadi nimaga qaratiladi?
35. Jismoniy tayyorgarlik qanday bosqichlardan iborat?
36. Jismoniy tayyorgarlik uslublari va vositalari, ularning mohiyati nimalar bilan izohlanadi?
37. Jismoniy tayyorgarlikni tashkil qilishda qanday omillarga asoslaniladi?
38. Jismoniy tayyorgarlik qanday nazorat qilinadi va baholaniladi?
39. Texnikumda siz sport sohasiga oid qanday fanlarni o'zlashtirgansiz?
40. Oliy ma'lumotli sport faolyati (voleybol) ta'lim yo'nalishini tomomlagan talabani maqsadi nima?
41. Murabbiyning vazifalari nimalardan iborat?
42. Murabbiyning sifatlarini sanab bering?
43. Bu sohada qanday fanlarni o'zlashtirish muhim deb hisoblaysiz?
44. Siz murabbiy faoliyatingizni nimalardan boshlaysiz?
45. Hozirgi zamon sportidagi muammolar nimalardan iborat?
46. Siz bugungi kundagi sport sohasi muammolariga qanday ta'sirlar sabab bo'lmoqda deb o'ylaysiz?
47. Dars qanday rejalashtiriladi va o'tkaziladi?
48. Jismoniy tayyorgarlikning umumiy asoslari va mohiyati nimalar bilan ifodalanadi?
49. Jismoniy tayyorgarlik zamonaviy voleybolda qanday ahamiyatga ega?
50. Jarayonni boshqarish nimani anglatadi.

IV. Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi

1. Voleybol maydon o'lchami qancha ma'lumot bering.
2. Voleybol o'yinida setkani balandligi qancha?
3. Voleybol o'yinida antenani balandligi va uning vazifasi qanday?
4. Voleybol o'yinida hujim va himoya maydonini o'lchamlari haqida ma'lumot bering.
5. Joylashish vaqtida bog'lovchi himoya maydonidan hujim maydoniga o'tib ikkinchi to'pni raqib jamoa maydoniga o'tkazib yuborasa o'yin qoidasiga to'g'ri keladimi izoh bering.
6. Voleybol setkasining umumiy uzunligi qancha va katakchalar joylashi haqida ma'lumot bering.
7. Voleybol o'yini kim tomonidan ishlab chiqilgan va qachon ma'lumot bering.
8. Voleybol o'yini necha partiya bo'ladi va ochkolar qanday hisoblanadi?
9. Voleybol o'yinida ustunlar balandligi qancha?
10. Voleybol o'yinida erkaklar va ayollar uchun o'yin to'rini balandligi qancha?
11. Voleybol topi aylanasi va og'irligi qancha?
12. Voleybol o'yin tarixi haqida ma'lumot bering?
13. Voleybol O'zbekistonda qachon va qayerda vujudga kelgan?
14. Voleybol o'yinining birinchi qoidalari va ularni o'zgarish dinamikasiga tafsilot bering.
15. So'nggi yillarda voleybol qoidalarida qanday o'zgarishlar ro'y berdi?
16. Qoidalarning o'zgarishi o'yin mazmuniga ta'sir etdimi? Izohlab bering.
17. Zamonaviy voleybolga xos hujum zarbalarida qanday yangiliklar paydo bo'ldi?
18. Hujumkorlik o'zgarishi bilan himoya taktikasida qanday o'zgarishlar ro'y berdi? Misollar keltiring.
19. Qanday taktika bilan va qaysi zonalardan ijro etilgan zarbalar samaradorligi haqida tushunchalar bering.
20. O'rgatish va takomillashtirishda voleybolni qaysi dolzarb masalalariga e'tibor berish lozim?
21. «Texnika» haqida tushuncha, voleybolga xos o'yin usullariga izoh bering.
22. To'psiz va to'p bilan ijro etiladigan harakatlar texnikasi mohiyatini ochib bering.
23. O'yin texnikasi tasnifi. Hujum va himoya texnikasiga oid o'yin usullariga izoh bering.
24. Voleybolchiga xos holat va harakatlanishlar texnikasini gapirib bering.
25. Istalgan o'yin usulini (to'p kiritish, to'pni qabul qilish, uzatish, zarba berish, to'siq qo'yish) ijro etish texnikasiga tavsif bering.

26. O'yin usullari texnikasining ko'pqirraligi va o'zgaruvchanligi haqida tushuncha bering.
27. O'yin texnikasini jismoniy sifatlar bilan bog'liqligi.
28. «Taktika» haqida tushuncha. O'yin taktikasi tasnifi.
29. Hujum va himoya taktikasi. Taktikaning vositalari. Taktik kombinatsiyalar.
30. Hujumda ijro etiladigan individual taktik harakatlar.
31. Himoyada ijro etiladigan individual taktik harakatlar.
32. Hujum va himoyada ijro etiladigan guruhli taktik harakatlar.
33. Hujum va himoyada qo'llaniladigan jamoali taktik harakatlar. Taktik reja haqida tushuncha.
34. O'yin taktikasini jismoniy sifatlar bilan bog'liqligi.
35. O'rgatish jarayonining mohiyati va qisqacha mazmuni nimalardan iborat?
36. Dastlabki o'rgatish jarayoni qanday ahamiyatga ega?
37. O'rgatish bosqichlari qanday nomlanadi, ushbu bosqichlarda qanday uslub va vositalardan foydalaniladi?
38. «O'rgatish» va «trenirovka» qanday mantiqiy farqlar bilan izohlanadi?
39. Texnik usullarga o'rgatishda qanday anjom, moslama va texnik vositalardan foydalanish mumkin? Misollar keltiring.
40. Texnik-taktik mahorat darajasi qanday baholanadi?
41. Maydon, to'r, antena va to'pning o'lchamlari.
42. O'yin usullarini ijro etishdagi xatolar.
43. Hisobni olib borilishi, partiyalarda va partiyalar oralig'ida beriladigan tanaffuslar.
44. Hakamlarning vazifalari va ular tomonidan xatolarni imo-ishora bilan ko'rsatilishi.
45. Musobaqa Nizomi va uni tashkil qilish tartibi.
46. Musobaqa qoidalarining o'zgartirilishi sabablari
47. Voleybol darsining maqsadi va vazifalarini so'zlab bering.
48. Dars qanday qismlardan iborat va ularni mazmunini tushuntiring.
49. Dars qismlarining o'zaro bog'liqligi nimalar bilan ifodalanadi?
50. Dars bayonnomasi qanday mazmunga ega va u qanday tuziladi?

Kafedra mudiri:

Sh.N.Sultanov